

Силабус курсу СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Дні занять:
Консультації:
Рік навчання: 4. Семестр: 7.
Мова викладання: українська

Викладач курсу	доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Олексюк Наталія Степанівна
Контактний телефон	+380662125355
E-mail	nataliya_oleksiuk@ukr.net
Формат дисципліни	вибіркова
Обсяг дисципліни	кредити ЄКТС – 4 (120 год.)

Опис дисципліни

Дисципліна «Соціальна педагогіка» спрямована на формування у студентів цілісного й системного розуміння: соціальної педагогіки як науки та професійної діяльності; соціально-педагогічних процесів – соціального виховання та соціалізації; технологій соціально-педагогічної діяльності; особливостей соціально-педагогічної роботи з різними цільовими категоріями.

Структура курсу

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Роль і місце соціальної педагогіки в системі наук про суспільство.	Знати предмет та основні категорії соціальної педагогіки як науки та навчальної дисципліни; аналізувати функції та напрями діяльності соціального педагога. Уміти характеризувати рівні соціальної педагогіки, принципи і правила соціально-педагогічної діяльності.	Презентації, питання, тести
2/2	Професійний портрет соціального педагога. Соціально-	Сформувати поняття про призначення, сфери діяльності соціального педагога, уявлення про його функції. Розуміти специфіку неперервності освіти у професійній діяльності, знати кодекс етики	Презентації, питання, вправи, тести

	педагогічна освіта в Україні і за рубежом.	соціального педагога. Моделювати особистість соціального педагога. Аналізувати світові моделі та стандарти підготовки соціального педагога.	
2/2	Соціально-педагогічний процес: поняття, зміст, принципи. Соціальне виховання	Розуміти поняття «соціально-педагогічний процес». Знати фактори, що визначають ефективність соціально-педагогічного процесу, його форми і засоби та структуру. Уміти характеризувати види, механізми та основні напрями соціально-педагогічної діяльності. Обґрунтовувати цілі, зміст, сутність, принципи, методи і форми здійснення, завдання соціального виховання особистості.	Презентації, питання, вправи, тести
2/2	Соціалізація особистості.	Розуміти зміст поняття «соціалізація». Аналізувати теоретичні засади, програми, форми і методи, принципи, провідні напрями соціалізації особистості. Розуміти специфіку дії мікро-, мезо-, мега- та макрофакторів соціалізації та факторів, які сприяють перетворенню людини в жертву несприятливих умов соціалізації. Мати уявлення про види і типи жертв несприятливих умов соціалізації, соціально-педагогічну віктимологію і синдром посттравматичних стресових порушень.	Презентації, питання, вправи, тести
2/2	Поняття «норма» і «відхилення від норми» в соціальній педагогіці.	Знати значення понять «норма» і «відхилення від норми» в соціальній педагогіці, типи норм і відхилень. Уміти аналізувати соціальні відхилення. Поняття педагогічної занедбаності. Розуміти специфіку обдарованості як відхилення від норми.	Презентації, питання, вправи, тести
2/2	Методика і технології соціально-педагогічної діяльності.	Розуміти зміст понять «методика соціально-педагогічної діяльності» і «технології соціально-педагогічної діяльності». Знати загальні і відмінні ознаки методу, прийому і засобу, види соціально-педагогічних технологій. Уміти складати програму (алгоритм) вирішення соціально-педагогічної проблеми.	Презентації, питання, вправи, тести
2/2	Сім'я як об'єкт і суб'єкт соціально-педагогічної роботи	Мати уявлення про сім'ю, її основні функції, соціальний статус сім'ї, типи сімей. Розуміти специфіку взаємовідносин в сім'ї. Знати основні стратегії і тактики сімейного виховання. Уміти трактувати і використовувати сучасні форми соціально-педагогічної допомоги сім'ї.	Презентації, питання, вправи, тести
2/1	Соціально-педагогічна робота в НВЗ.	Характеризувати поняття «навчально-виховні заклади», «альтернативні форми здобуття освіти» та соціально-педагогічну	Презентації, питання, вправи,

		діяльність навчально-виховного закладу. Обґрунтовувати значення соціального педагога в системі освіти. Знати посадові обов'язки соціального педагога, основні напрями та принципи соціально-педагогічної діяльності ЗО. Аналізувати зміст роботи соціального педагога у ЗО. Розуміти стратегії соціально-педагогічної діяльності в ЗО.	тести
2/2	Соціально-педагогічна робота з дітьми-сиротами і дітьми, позбавленими опіки батьків.	Мати уявлення про історичні корені сучасної системи опіки і опікунства. Аналізувати зміст понять «опіка» і «опікунство». Знати категорії дітей, що потребують опіки. Розуміти специфіку роботи соціального педагога в притулках і інтернатах і зміст соціально-педагогічної діяльності при усиновленні дитини.	Презентації, питання, вправи, тести,
2/2	Соціально-педагогічна допомога особам з інвалідністю.	Знати загальну педагогічну характеристику дітей з обмеженими можливостями. Характеризувати види соціально-педагогічної допомоги сім'ям, що виховують дітей з особливими потребами. Обґрунтовувати зміст і структуру індивідуальної програми реабілітації дитини з особливими потребами.	Презентації, питання, вправи, тести
2/1	Адаптація і дезадаптація людини. Важковиховуваність і педагогічна занедбаність. Девіації і делінквенції як соціально-педагогічна проблема.	Характеризувати поняття «адаптація», «дезадаптація», «важковиховуваність», «педагогічна занедбаність», «девіація», «делінквенція». Обґрунтовувати причини соціальної дезадаптації молоді. Знати види девіацій, девіантної, делінквентної і кримінальної поведінки. Аналізувати особливості соціально-педагогічного впливу на осіб, схильних до соціально-негативної поведінки. Володіти методами подолання девіантної поведінки. Розуміти стратегії соціально-педагогічної реабілітаційної діяльності.	Презентації, питання, вправи, тести
2/1	Злочинність. Пенітенціарна система як об'єкт і суб'єкт соціально-педагогічного впливу.	Знати сучасний стан проблеми правопорушень і злочинності. Моделювати соціально-педагогічну профілактику правопорушень серед неповнолітніх: зміст, завдання, форми і методи роботи. Аналізувати основні підходи до соціально-педагогічної реабілітації злочинців.	Презентації, питання, вправи, тести
2/1	Обдарованість як соціально-педагогічна проблема.	Характеризувати поняття «обдарованість», види та структуру обдарованості. Обґрунтовувати значення видимої і прихованої обдарованості. Знати методи діагностики умов розвитку талановитості.	Презентації, питання, вправи, тести

		Аналізувати методи роботи соціального педагога з обдарованими дітьми. Розуміти стратегії діяльності спеціальних навчальних закладів по роботі з обдарованими дітьми.	
2/2	Громадські організації і релігійні конфесії як об'єкт і суб'єкт соціально-педагогічної діяльності.	Аналізувати роль громадських організацій в життєдіяльності суспільства та соціалізації особистості. Розуміти специфіку діяльності дитячих і молодіжних організацій в Україні. Мати уявлення про християнські конфесії як суб'єкт і об'єкт соціально-педагогічної діяльності. Характеризувати особливості соціально-педагогічної діяльності в різних християнських конфесіях.	Презентації, питання, вправи, тести
1/1	Типи управлінської діяльності. Проблема управління цілісним соціально-педагог. процесом.	Мати уявлення про управління у сфері соціально-педагогічної діяльності. Знати основні типи управління, особливості здійснення процесу управління за умов цілісного соціально-педагогічного процесу. Розуміти специфіку діагностики вихованості і освіченості, рівнів розвитку особистості, прийомів управління соціальним вихованням.	Презентації, питання, вправи, тести
1/1	Педагогічна майстерність і творчість соціального педагога.	Аналізувати теоретичні засади педагогічної майстерності соціального педагога. Розуміти критерії та показники педагогічної майстерності і творчості соціальних педагогів. Мати уявлення про шляхи і засоби формування педагогічної майстерності соціального педагога.	Презентації, питання, вправи, тести

Рекомендовані джерела

1. Архипова С. П. Соціальна педагогіка : навчально–методичний посіб. / С. П. Архипова, Г. Я. Майборода. – Черкаси ; Ужгород : Мистецька лінія, 2002. – 268 с.
2. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка в схемах і таблицях : навч. посіб. / О. В. Безпалько. – К. : ЦУЛ, 2009. – 208 с.
3. Богданова І. М. Соціальна педагогіка : навч. посіб. / І. М. Богданова. – К. : Знання, 2008. – 343 с.
4. Ворошук О. Л. Основи соціально–педагогічних досліджень : метод. реком. для студ. спец. 7.010105 – соціальна педагогіка / О. Лемко, Г. Ворошук. – Івано–Франківськ : Плай, 2008. – 39 с.
5. Євтух М. Б. Соціальна педагогіка : підруч. / М. Б. Євтух, О. П. Сердюк. – К. : МАУП, 2003. – 232 с.
6. Жигайло Н. І. Соціальна педагогіка : навч. посіб. / Н. І. Жигайло. – Львів: Новий Світ–2000, 2007. – 256 с.

7. Зозуляк Р. Етика соціально-педагогічної діяльності : метод. реком. / Р. Зозуляк. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2007. – 40 с.
8. Інтегрований курс соціально-педагогічної теорії і практики / за ред. І. М. Богданової. – Одеса : Пальміра, 2005. – 538 с.
9. Ковбас Б. І. Технології соціально-педагогічної діяльності (підготовка до державного іспиту) : навч.-метод. посіб. для студ. спец. "Соціальна педагогіка" / Б. І. Ковбас, Н. В. Сабат, Л. І. Березовська. – Івано-Франківськ : НАІР, 2012. – 184 с.
10. Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка : навч. посіб. / С. С. Пальчевський. – К. : Кондор, 2005. – 560 с.
11. Паскаль, О. В. Технології соціально-педагогічної діяльності [Текст] : навч. посіб. для студ. ВНЗ / О. В. Паскаль. – Х. : Бурун Книга, 2011. – 288 с.
12. Пенішкевич О. І. Соціальна педагогіка : Модульна технологія навчального курсу : навч. посіб. / О. І. Пенішкевич, Л. І. Тимчук. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2010. – 496 с.
13. Сабат Н. В. Історія соціальної роботи : навч.-метод. посіб. / Н. В. Сабат. – Івано-Франківськ : Вид. В. Дяків, 2007. – 143 с.
14. Сабат Н. В. Теорії та методи соціальної роботи : метод. реком. / Н. В. Сабат. – Івано-Франківськ : Вид. І. Я. Третьак, 2008. – 104 с.
15. Сабат Н. В. Технології соціально-педагогічної діяльності : метод. рекомендації з курсу / Н. В. Сабат. – Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2006. – 120 с.
16. Соціальна педагогіка : мала енциклопедія / за заг. ред. І. Д. Зверєвої. – К. : ЦУЛ, 2008. – 336 с.
17. Соціальна педагогіка : навч. посіб. / О. В. Безпалько, І. Д. Зверєва, Т. Г. Веретенко; за ред. О. В. Безпалько. – К. : Академвидав, 2013. – 312 с.
18. Соціальна педагогіка : підруч. / за ред. А. Й. Капської. – К. : ЦУЛ, 2011. – 488 с.
19. Соціальна педагогіка: теорія і технології : підруч. / за ред. І. Д. Зверєвої. – К. : ЦНЛ, 2006. – 316 с.
20. Соціальна робота. В 3 ч. Ч. 1 : Основи соціальної роботи / за ред. Т. Семигіної, І. Григи. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2004. – 178с.
21. Соціальна робота. В 3 ч. Ч. 2 : Теорії та методи соціальної роботи / за ред. Т. Семигіної, І. Григи. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська Академія», 2004. – 224 с.
22. Соціальна робота. В 3 ч. Ч. 3 : Робота з конкретними групами клієнтів / за ред. Т. Семигіної, І. Григи. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2004. – 166 с.
23. Шевців З. М. Основи соціально-педагогічної діяльності : навч. посіб. / З. М. Шевців. – К. : ЦУЛ, 2012. – 248 с.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час заняття	5
Змістовий модуль 1 (Теоретичні основи соціальної педагогіки) – усне і письмове опитування, презентації, задачі, вправи, тести	30
Змістовий модуль 2 – (Практичні основи соціально-педагогічної діяльності у сучасних умовах) – усне і письмове опитування, презентації, задачі, вправи, тести	50
Залік – тести, завдання	20

• **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

• **Політика щодо академічної доброчесності:** усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені.

• **Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим компонентом навчання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із деканатом.